Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Țurcan)
Dosarul nr. 2a-3201/23 (2-23022021-02-2a-17082023)

D E C I Z I E

08 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Președintele ședinței, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Malîi Ala

examinând în procedură scrisă, cererea de apel declarată de către *****, *****, ***** și *****, prin intermediul avocatului Sorochin Iuri împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către *****, *****, ***** și ***** împotriva CA „Fly One" SRL, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă, cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La 13 februarie 2023 *****, *****, ***** și ***** s-au adresat în instanţă cu o cerere de chemare în judecată împotriva CA „Fly One" SRL, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii au indicat că, au efectuat cu compania CA „Fly One" SRL zbor, după cum urmează: Tur: (*****) Chișinău/KIV- Antalya/AYT (data de *****).

Deși au respectat toate condițiile privind prezentarea spre decolare, avionul nu a decolat de pe aeroportul Chișinău/KIV la ora 07:00, dar la ora 18:30, întârziind cu 11:30 ore.

Reclamanții au menționat că, deoarece, ora decolării conform biletului era 07:00 a zilei de 21 iulie 2022, iar pasagerii efectiv au decolat peste ora reglementată și aprobată de Guvern, adică ora 18:30, în condițiile în care distanța dintre aeroportul de decolare Chișinău/KIV și aeroportul de sosire Antalya/AYT este de 1 124 km, potrivit măsurărilor prin metoda rutei ortodromice, aceasta

presupune întârzierea zborului peste ora de plecare prevăzută timp de 2 ore sau mai mult în cazul tuturor zborurilor de 1 500 km sau mai puțin, devenind aplicabile prevederile lit.c al pct.1, li.a) pct.16, pct.17 lit.a), pct.18, pct.20 și 21 ale Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.836 din 08 noiembrie 2012, în acord cu care, pârâtul are obligația de a plăti compensație în mărime de 250 euro pentru fiecare.

În acest sens, reclamanții i-au înaintat pârâtei o somație, care a fost recepționată de către destinatar la 07 februarie 2023.

Totodată, prin interpelarea avocațială din 18 ianuarie 2023 a fost solicitată informația de la AAC, care a comunicat că distanță ortodromică între Chișinău/KIV- Antalya/AYT este de 1 124 km și că zborul nominalizat s-a reținut.

Solicită reclamanții *****, *****, ***** și *****, încasarea de la CA „Fly One" SRL a sumei de 250 euro pentru fiecare (în total 1.000 euro), cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului peste ora de plecare prevăzută, încasarea a câte 250 euro pentru fiecare (în total 1.000 euro), cu titlu de compensare a prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 iunie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către *****, *****, ***** și ***** împotriva CA „Fly One" SRL, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 18 iulie 2023, *****, *****, ***** și *****, prin intermediul avocatului Sorochin Iuri au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 29 iunie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu admiterea acțiunii.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel reiterând circumstanțele expuse în cererea de chemare în judecată, apelanții au indicat că instanța de fond a încălcat și aplicat greșit normele de drept material, prin urmare, hotărârea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată urmând a fi casată.

Astfel, apelanții au remarcat că, deși pretențiile privind încasarea compensației pentru întârzierea zborului au fost examinate în procedura cererilor cu valoare redusă prin prisma art.2762 din Codul de procedură civilă, prima instanță urma să soluționeze cerințele cu privire la încasarea a prejudiciului moral

în procedură generală, or, in contrario, instanța de judecata a încălcat procedura de examinarea a unei cauze civile.

Suplimentar, apelanții au considerat eronată concluzia primei instanțe, privind consimțimântul pasagerilor în sensul orei decolării la 18.30, deoarece, apelanții nu au semnat nici un act în acest sens.

În altă ordine de idei, apelanții au remarcat că instanța de fond nu a dat apreciere concluziilor Autorității Aeronautice Civile, care a susținut cererea de chemare în judecată depusă de reclamanți, de altfel, transportarea aeriană a apelanților a fost efectuată cu o întârziere de 11 ore și 30 minute, din cauza unor defecțiuni tehnice ale aeronavei, compania urmând sa achite toate cheltuielile și compensația pasagerilor.

Mai mult ca atât, apelanții împreună cu copii i au pierdut o zi întreaga de cazare la hotel care era achitată și totodată nu au avut posibilitate sa fie la mare cu o zi mai mult.

În context, s-a menționat că, prin întocmirea și eliberarea tichetului de îmbarcare pentru zborul Chișinău/KIV-Antalya/AYT din 21 iulie 2022, între CA „Fly One" SRL și apelanți s-au stabilit raporturi juridice etichetat drept contract de transport de persoane, potrivit căruia fiecare dintre părți și-a asumat obligații reciproce, astfel apelanții și-au executat obligația de plată a remunerației convenite pentru transportarea sa, însă cursa aeriană Chișinău/KIV-Antalya/AYT, nr. *****, deși trebuia să aibă loc la 21 iulie 2022 cu plecarea la ora 07:00, conform tichetului electronic, conform copiei răspunsului nr. 12/59 din 23 ianuarie 2023 al Chișinău "Airport Avian Invest" SRL a avut loc la 21 iulie 2022, ora 18:30.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 29 iunie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de 18 iulie 2023, astfel Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanţei de apel:

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit dispoziţiilor art. 118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă,

nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Potrivit prevederilor art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. art. 172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

Totodată, potrivit prevederilor art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se

face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În conformitate cu art. 373 alin. alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Astfel, instanţa de apel, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe, constată că aceasta urmează a fi menţinută, ori concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei şi normele de drept material au fost aplicate corect.

Circumstanţele de fapt ale cauzei:

Din materialele cauzei rezultă că, *****, *****, ***** și ***** au procurat prin intermediul operatorului de servicii ”Join UP” Kiev Ukraine câte un bilet de zbor „CHARTER” efectuat de către CA „Fly One” SRL (*****), cu destinația: Chișinău/KIV- Antalya/AYT, pentru data de 21 iulie 2022.

Astfel, invocând că de fapt, avionul a decolat de pe aeroportul Chișinău/KIV la ora 18:30, adică cu întârziere de 11:30 ore, deși conform biletului ora decolării era 07:00, iar procedura de soluționare amiabilă nu a dat rezultat, reclamanții s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către CA „Fly One” SRL solicitând încasarea compensație pentru întârzierea zborului în sumă de a câte 250 euro pentru fiecare, a prejudiciului moral în sumă de a câte 250 euro pentru fiecare și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 29 iunie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de *****, *****, ***** și *****.

În materie de drept, Colegiul civil menționează că potrivit art. 992 alin.(1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se resping raporturi juridice.

Conform art.1411 alin.(1) din Codul civil, prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă față de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinație, iar cealaltă parte se obligă să plătească remunerația convenită.

În context, potrivit art.1417 alin.(1) din Codul civil, contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic, iar potrivit art. 1418 alin. (1) din Cod, contractul de navlosire (charter) este contractul de transport prin care transportatorul se obligă să transporte navlositorul sau pasagerul folosind mijlocul de transport pe care transportatorul îl acordă navlositorului sau pasagerului în folosință deplină, împreună cu operator, în scop de transport, iar navlositorul se obligă să achite taxa convenită. Contractul de navlosire poate fi încheiat pe termen determinat sau nedeterminat.

Suplimentar, conform art. 1420 alin. (1) din Codul civil, transportatorul este ținut să repare prejudiciul cauzat în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispozițiilor art. 1421, sau în urma încălcării termenului de transportare, cu excepția cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului şi dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depășească impedimentul sau consecințele acestuia ori dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ținut să repare prejudiciul și în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepușilor săi sau a stării ori funcționării mijlocului de transport.

Deasemenea, potrivit pct.16 lit.a) în coroborare cu pct.17 al Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 836 din 08 noiembrie 2012, în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează, timp de două ore, în cazul zborurilor de 1 500 de kilometri sau mai puțin, pasagerii trebuie să primească o compensație în conformitate cu prevederile capitolului V din prezentul Regulament.

Conform pct.18 lit.a) al Regulamentului menționat, când se face trimitere la prezentul capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de 250 euro pentru toate zborurile de 1 500 kilometri sau mai puțin.

La caz, deși reclamanții/apelanți *****, *****, ***** și *****, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, au susținut că sunt premise pentru a constata că zborul cu destinația Chișinău/KIV-Antalya/AYT, pentru data de 21 iulie 2022, a fost efectuat de către CA „Fly One” SRL cu întârziere, Colegiul civil atestă că în prezenta speță, nu a fost demonstrat acest fapt.

Dealtfel, cercetând biletele de călătorie anexate la materialele cauzei (f.d.5-6), instanța de apel reține că, ora zborului ”CHARTER” efectuat de către CA „Fly One” SRL (*****), cu destinația Chișinău/KIV-Antalya/AYT, pentru data de 21 iulie 2022 este 18:30 și nu la ora 07:00, precum se pretinde în acțiune.

Mai mult ca atât, deși apelanții susțin că zborul pentru cursa (*****), cu destinația Chișinău/KIV-Antalya/AYT, ar fi fost preconizat la ora 07:00, care a și fost acceptată necondiționat, la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe concludente și pertinente, care să elucideze aspectul dat, unica probă cu privire la ora decolării avionului fiind biletele de călătorie, în care însă, ora decolării este 18:30.

Colegiul civil consideră eronate argumentele apelanților cu privire la faptul că nu și-ar fi dat acordul și consimțământul de a beneficia de serviciile CA „Fly One” SRL, preconizate pentru 21 iulie 2022, ora 18:30, dar au optat pentru zborul preconizat la ora 07:00.

Or, potrivit art. 992 alin.(1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se resping raporturi juridice, iar potrivit art. 312 alin.(1) din Cod, consimțământul este manifestarea exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

Astfel, deși prin răspunsul SRL ”Airport Avian Invest” nr. 12/59 din 23 ianuarie 2023, s-a confirmat că inițial zborul la cursa (*****) a fost preconizat pentru 21 iulie 2022 ora 07:00, iar la 19 iulie 2022, compania a recepționat informația privind modificarea orarului pentru ora 18:30, instanța de apel consideră că *****, *****, ***** și ***** nu au fost afectați prin această modificare, deoarece, după cum rezultă din probele dosarului, modificarea a avut loc înainte ca apelanții să achiziționeze biletele de călătorie, dealtfel, achiziționând biletele de zbor în condițiile expuse în ele, părțile și-au dat acordul și consimțământul de a beneficia de serviciile CA „Fly One” SRL preconizate pentru 21 iulie 2022 ora 18:30 și nu în condițiile anterioare, pentru ora 07:00.

În aceeași ordine de idei, Colegiul civil menționează că nici în prima instanță și nici în instanța de apel, apelanții nu au prezentat probe concludente și pertinente, care să demonstreze că, după ce au procurat biletele de zbor, așteptându-se la o prestare corespunzătoare a serviciilor contractate și respectarea obligațiunilor asumate, operatorul ar fi modificat orarul zborului preconizat pentru 21 iulie 2022 de la ora 07:00 la ora 18:30, prin ce le-ar fi încălcat drepturile legale.

Prin urmare, Colegiul civil constată că prima instanță corect a stabilit că la caz nu sunt întrunite condițiile prevăzute de Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.836 din 08 noiembrie 2012.

În altă ordine de idei, instanța de apel consideră eronate și declarative argumentele apelanților, precum că prima instanță urma să soluționeze cerințele cu privire la încasarea a prejudiciului moral în procedură generală, deoarece, prevederile art. 2762 alin.(2) din Codul civil, se referă la ...litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale..., or, prezenta speță, deși îmbină cerința nepatrimonială, aceasta reprezintă o cerință subsecventă pretențiilor de bază cu caracter patrimonial și soarta căreia depinde expres de soluția instanței de judecată cu privire la constatarea întârzierii zborului și, respectiv încasarea compensației bănești pentru acest fapt, neputând a fi soluționată distinct de cerințele principale ale reclamanților/apelanți.

Suplimentar, în susținerea concluziei primei instanțe și, respectiv menținerea actului judecătoresc atacat cu apel, Colegiul civil menționează că potrivit prevederilor art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

Deasemenea, este necesar de a concretiza că instanța de apel în esența sa este o continuare a instanței de fond, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, pe lingă faptul că argumentele apelanților nu se referă la încălcarea esențială de către prima instanță a unor prevederi legale, Colegiul civil reține că pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, nu au fost prezentate alte probe decât cele deja existente la materialele dosarului, iar apelanții nu au solicitat instanței judecătorești intervenirea pentru a obține careva probe ce ar demonstra veridicitatea pretențiilor sale, or, instanța fiind pusă în situația soluționării litigiului în urma studierii probelor anexate și în raport cu prevederile normelor legale aplicabile speței.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că ”. . . art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de apel, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, care ar duce la anularea actului judecătoresc atacat cu apel.

Astfel, dat fiind că argumentele apelanților sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este nefondat și pasibil de a fi respins.

În conformitate cu art. art. 276[4], 385 lit. a), 389-390 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de către *****, *****, ***** și *****, prin intermediul avocatului Sorochin Iuri.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 iunie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către *****, *****, ***** și ***** împotriva CA „Fly One" SRL, intervenient accesoriu Autoritatea Aeronautică Civilă cu privire la încasarea compensației pentru întârzierea zborului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, fiind definitivă și irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Dulghieru Dorin

Malîi Ala